

БЕЛАРУСЬКІ

ГАЗЕТА УЗНАГОРОДЖАНА ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ ВЯРХОУНАГА САВЕТА БССР

ЧАЦВЕР

1 чэрвеня
№ 9(1727)

1995 года

ГАЗЕТА БЕЛАРУСКАГА
ОРДЭНА
ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА
СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА
УНІВЕРСІТЭТА

УНІВЕРСІТЭТ

● АЛІМПІЯДА

СТЫПЕНДЫІ ВІЗНАЧАЮЦЬ СПОНСАРЫ

Факультэтам радыёфізікі і электронікі БДУ 20 мая быў праведзены другі тур алімпіяды па інфарматыцы сярод выпускнікоў сярэдняадукацыйных школ рэспублікі з мэтай выявіць і падтрымаць школьнікаў, якія цікавяцца інфарматыкай, прыцягнуць увагу вышэйшай школы да спецыяльнасцяў інфарматыка, электроніка, радыёфізіка, укаранення камп'ютэрнай тэхналогіі ў навучальны працэс. У першым (завочным) туры прынялі ўдзел 47 школьнікаў (20 — з Мінска, 27 — з іншых рэгіёнаў рэспублікі. На другі тур

прайшло 17 чалавек. Усе выдаткі, звязаныя з арганізацыяй і правядзеннем алімпіяды, узяў на сябе навучальны цэнтр Computerland/Training Center, які размешчаны ў нашым універсітэце. Тэхнічнае абсталяванне цэнтру дазволіла правесці алімпіяду на вельмі высокім узроўні. Алімпіяда была своеасаблівай прэзентацыяй новай спецыяльнасці факультэта радыёфізікі і электронікі — камерцыйная дзейнасць на рынку радыёэлектронных сродкаў і інфармацыйных паслуг. Сярод арганізатараў алімпіяды Мулярчык С. Р.—

дэкан факультэта радыёфізікі і электронікі БДУ, прафесар, сустаршыня аргкамітэта алімпіяды; Шкляр В. Б.— дырэктар фірмы Computerland, кандыдат тэхнічных навук, сустаршыня аргкамітэта алімпіяды; Варатніцкі Ю. І.— намеснік першага прарэктара па інфарматыцы БДУ, дацэнт; Малафееў В. М.— намеснік дэкана па навучальнай рабоце факультэта радыёфізікі і электронікі БДУ; Стрыкеў Л. У.— дацэнт кафедры інфарматыкі БДУ; Серыкава Н. У.— старшы выкладчык кафедры інфарматыкі БДУ,

сакратар аргкамітэта алімпіяды; Галіноўскі А. І.— кіраўнік цэнтру Computerland.

Дыплом першай ступені атрымаў Андрэй Юркевіч з Салігорска, другое месца заняў Максім Пашкевіч з Мінска, трэцяе — Ігар Скачынскі з горада Касцюковічы Магілёўскай вобласці. Трэба адзначыць, што сярод удзельнікаў алімпіяды было шмат навучэнцаў ліцэя пры БДУ. А Сяргей Сцепанцоў, які вучыцца яшчэ ў 10 класе ліцэя, заняў 4-е месца.

Для пераможцаў алімпіяды фірма Computerland устанавіла каштоўныя прызы і тры стыпендыі на 1995—1996 навучальны год у памеры 200 долараў ЗША кожная пры ўмове паступлення ў Белдзяржуніверсітэт на спецыяльнасці, звязаныя з інфарматыкай, электронікай, радыёфізікай. Да таго ж арганізатары алімпіяды будуць рэкамендаваць для залічэння ва універсітэт без экзаменаў, акрамя пераможцаў, Яўгена Раўнейку з Мінска, Сяргея Сінкевіча з Магілёва, Паўла Коласа з Мінска і Рамана Шарыкіна з Гродна.

**Александр
КЛАСКОУСКІ,
вучань 11 класа
СШ № 55.**

На фотаздымках:
Удзельнікі алімпіяды.
Сустаршыні аргкамітэта Шкляр В. Б. і Мулярчык С. Р. віншуюць пераможцаў.

● ВЕДАЙ НАШЫХ!

20 мая каманда КВН Беларускага дзяржаўнага універсітэта перамагла ў Маскве на сцэне Палаца моладзі сваіх сапернікаў і выйшла ў 1/2 фіналу. На фоне выступленняў астатніх камандаў нашага універсітэта глядзелася ўсё ж такі няблага. Спадзяемся, што ў далейшым каманда БДУ будзе перамагаць не за кошт слабасці сваіх сапернікаў, а за кошт такой жа добрай уласнай гульні, як і зараз. Віншуем з перамогай і чакаем выхаду ў фінал!

СЁННЯ — МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ

АБАРОНЫ ДЗЯЦЕЙ

Шкада, што ў нашым універсітэце амаль згарнулі аздараўляльную праграму для дзяцей праз адсутнасць фінансавання з бюджэту. У былыя гады дзецям выкладчыцкага саставу выдаваліся пуцёўкі ў піянерскія лагеры. Аднак з кожным годам гэтых пуцёвак становілася ўсё менш. А сёлета ўжо вядома, што колькасць іх у параўнанні з мінулым годам будзе скарачана ў тры разы. І нават на чэрвень не паступіла ніводнай пуцёўкі, бо Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі толькі нядаўна вылучыла нейкую суму грошай, каб усё ж такі падтрымаць дзіцячы адпачынак.

Але, як кажуць, «голь на выдумкі хитра». Было вырашана стварыць заезд для дзяцей і іх бацькоў у прафілакторый БДУ. Аднак заняў ад бацькоў на такі адпачынак яшчэ не шмат. Відавочна, што яны хацелі б хоць месяц у год адпачыць ад сваіх дзяцей.

Алеся Т.

● АБИТУРИЕНТЫ — 95

Экзамены можна не здаваць

Алімпіада па фізіцы была праведзена 21 мая на факультэце радыёфізікі і электронікі. Сярод яе удзельнікаў (больш за 120 чалавек) большасць была з Мінска, а 27 — непасрэдна з ліцэя БДУ. Удзельнікі павінны былі рашыць 5 задач.

Пераможцамі сталі Заірэў І. С. (Барысаўскі політэхнічны ліцэй), Дзік А. У. (Мінск, СШ № 50), Ткачоў В. С. (Мінск, ліцэй БДУ). 16 чалавек (восем з іх — ліцэйсты БДУ) атрымалі прызы і былі рэкамендаваныя да залічэння на факультэт без здачы ўступных экзаменаў.

● БЯРЫ ДА ГАЛАВЫ

Нягледзячы на ўсе цяжкасці грамадскага жыцця, літаратурны працэс у горадзе Мінску ідзе сваім чародом. Доказ таму — першы зборнік вершаў Мінскага літаратурнага аб'яднання «Палочка ветвь», які выйшаў пад назвай «Октава». У прадмове сказана, што назва зборніка канстатуе прыналежнасць аўтараў да сучаснага літаратурнага працэса і разам з тым прыпадабняе кожнага з іх адной з васьмі ступеняў гукарады. Усе аўтары публікуюцца ўпершыню.

У той час, калі паліцы кнігарняў запоўнены кнігамі ў рознакаляровых вокладках з сумнеўным зместам, выхад гэтага зборніка пераконвае, што ёсць яшчэ энтузіясты, якія ўсё ж такі спрабуюць данесці людзям сваё мастацтва.

САКРЭТ ФІРМЫ Усе — на Кіпр. Вучыцца

Сярод многіх прадпрыемстваў, банкаў і бізнесменаў краін СНД стала папулярна адпраўляць моладзь атрымліваць адукацыю ў Інтэркаледж, які знаходзіцца на Кіпры. Дэвіз Інтэркаледжа: «Вучым гэтаксама, як у ЗША і Вялікабрытаніі, але нашмат танней».

Кошт навучання, калі Вы жадаеце атрымаць ступень бакалаўра, — каля 4000 долараў у год, але гэтая сума можа быць болей ці меней у залежнасці ад выбранай студэнтам колькасці курсаў і гадзін. Пры добрым атэстаце ў першы год робіцца скідка да 20 %, пры выдатным навучанні — да 50 %.

Канешне, грошы патрабуюцца не толькі дзеля навучання, але і на жыццё. На 9 месяцаў пражывання выдаткоўваецца ў сярэднім каля 5000 долараў.

Вялікія сувязі Інтэркаледжа дазваляюць студэнтам перавесціся ў іншыя універсітэты Еўропы і Амерыкі. Ахвотныя могуць атрымаць тамсама і дыплом.

Сярод студэнтаў з СНД найбольш папулярныя курсы: бізнес, менеджмент, маркетынг, турызм, гатэльная і банкаўская справа. Апроч гэтага ёсць яшчэ праграмы па сацыялогіі, камп'ютэрах, дызайну, чалавечазнаўству і г. д.

Галоўная праблема ў тых, хто паступае ў Інтэркаледж, — невысокі ўзровень ведання англійскай мовы, на якой вядзецца выкладанне. Але гэтую праблему дапамагаюць вырашыць паскораныя моўныя курсы на Кіпры.

Аперацыя «Чыстае паветра»

Дэкада «Чыстае паветра», якая праводзілася ўвесну 1995 г., паказала, што частка вадзіцеляў аўтатранспартных сродкаў парушае нормы выкідаў адпрацаваных газаў у атмасферу. Толькі па Маскоўскаму раёну за гэты час былі аштрафаваныя 6 пасадовых асоб, 81 вадзіцель.

Каб пазбегнуць непрыемнай сустрэчы з кантрольнымі пастамі раім вадзіцелям давесці выкіды вуглякіслага газу ў атмасферу да нормы.

Старшы дзяржаўтаспектар
Маскоўскай ДАІ
В. АДАМОВІЧ

3 чэрвеня ў ДК чыгуначнікаў (Чкалава, 7) юрыдычны факультэт праводзіць вечар сустрэчы выпускнікоў мінулых гадоў. У праграме — сустрэчы з выкладчыкамі і аднакурснікамі, канцэрт з удзелам зорак беларускай эстрады і Андрэя Ермалінскага. Пачнецца вечар у 17.30. Билеты можна набыць на юрфаку (вул. Маскоўская, 17, 6-ты паверх). Тэл. для даведак: 25-32-90.

Прафілактыка харчовых атручванняў

Лета — пара падарожжаў. Рэзкая змена пад час пазездкаў рэжыму харчавання, нязвычайныя стравы, часам проста змена характару і складу ежы прыводзіць да часовага расстройтва дзейнасці кішчэніка. Але не любое расстройтва дзейнасці кішчэніка — вынік парушэння звычайнага рэжыму харчавання. Менавіта ўлетку знешняе асяроддзе вельмі спрыяе росту, размнажэнню і доўгаму захоўванню мікробаў, якія пры пападанні на прадукты могуць выклікаць харчовыя атручванні, якія суправаджаюцца расстройтвам страўнікава-кішчэчнага тракта, павышэннем тэмпературы і іншымі прыкметамі.

Малако — унікальны прыродны прадукт, які ўладае высокахарчовай каштоўнасцю. І ў той жа час малако — цудоўнае асяроддзе бурнага развіцця мікробаў, якія трапілі ў яго. Таму для кожнага павінна стаць правілам: калі малако куплялі не ў краме ў адпаведнай упакоўцы, яго трэба кіпяціць. Нельга есці сыравашу з самаадвольнага скісллага некіпячомага малака. Малочнакіслыя прадукты могуць стаць прыдатным пажыўным асяроддзем для мікробаў. Таму яны адносяцца да груп асабліва хуткапсавальных прадуктаў і могуць захоўвацца толькі ў халадзільніку: смятана — не больш за 72 гадзіны, вяршкі — 36 гадзін.

Цудоўным асяроддзем для размнажэння мікраарганізму і іх таксінаў, стафілакока з'яўляюцца крэмавыя вырабы, торты, пірожныя. Таму захоўванне іх дапускаецца таксама толькі ў халадзільніку не больш за 72 гадзіны для тортаў і пірожных з бялкова-узбітым крэмам і фруктовай начынкай, з вяршковым крэмам — 36 гадзін.

Садавіну і гародніну не залежна ад месца набыцця трэба старанна мыць у праточнай вадзе, як і ўсё, што вырошчвалі на асабістым садовым участку. Халаднік і іншыя халадільныя супы, салаты рыхтуюць толькі перад падачай на стол.

Такім чынам, каб не дапусціць атручвання, неабходна:

— старанна мыць рукі з мылам пасля наведвання прыбяральных, перад прыгатаваннем ежы і перад ежай;

— кіпяціць любое малако апроч таго, якое прадаецца ў крамах у бутэльках і пакетах;

— з тварогу ў гарачую пару года лепей рабіць запяканкі, сырнікі, варэнікі;

— мець у гаспадарцы некалькі апрацоўных дошак, і адну з іх выдзеліць толькі для сырага мяса і сырой тушкі. Скончышы разбіранне гэтых прадуктаў, абавязкова вымыць з мылам і старанна абдаць кіпенем дошку і нож;

— прадукты і стравы, якія перад ужываннем не вараць і не смажаць: салата, заліўное, студзень, паштэт — рыхтуюць толькі ў такой колькасці, якую сям'я можа з'есці за адзін раз. Калі ж частка стравы засталася, неадкладна прыбярце яе ў халадзільнік;

— у дарогу ці паход бярэце з сабой толькі такія прадукты, якія на працягу двух-трох дзён не сапсуюцца: сыр, вэнджаную кілбасу, крутыя яйкі, кансервы, печыва. Можна браць з сабой садавіну і гародніну. Але іх трэба старанна вымыць дома: наўрад ці ў вас у дарозе будуць для гэтага ўмовы.

Доктар-тэрапеўт
2-ой гарадской клінічнай бальніцы
ВАЛЫНЕЦ І. М.

Кароткія звесткі аб спецгрупе, якая дзейнічала ў гады нямецка-фашысцкай акупацыі ў Мінску на гароднінавай базе

У год 50-годдзя Перамогі мы друкуем унікальны матэрыял, запісаны ў 1966 годзе і атрыманы рэдакцыяй

Спецгрупа пачала фармавацца яшчэ ў красавіку 1942 г. па заданню камандавання партызанскага атрада «Штурм». У першы час спецгрупа займалася забеспячэннем атрада медыкаментамі, соллю, выконвала асобныя заданні атрада. Пазней перайшла да збору звестак агентурнага характару.

У чэрвені 1943 г. спецгрупу перадалі ў распараджэнне спецыяльнай партызанскай брыгады (камандзір брыгады — палкоўнік Камароўскі). У гэты час для

хутчэйшага афармлення і перадачы звестак разведвальнага характару ў спецгрупу была накіраваная радыстка з рацыяй. Рацыю ўсталявалі на гароднінавай базе, і адсюль на працягу года вялася перадача звестак непасрэдна ў «Цэнтр».

Спецгрупе ўдалося арганізаваць кругласутачнае назіранне за рухам воінскіх эшалонаў на ўсіх чыгуначных лініях, якія адыходзілі ад горада. Апроч таго звесткі разведвальнага характару збіралі ў самім гора-

газеты «Беларускі ўніверсітэт» ад пазаштатнага карэспандэнта. Аўтар матэрыялу — колішні дэкан геафака.

дзе і яго наваколях. Спецгрупа складалася з 11 чалавек. У яе ўваходзілі: радыстка Сасноўская В. І., Ласоўскі Ю. І. — намеснік кіраўніка спецгрупы, Ласоўская С. І., Рыжанкоў А. С., Трацэўскі І. Б., Фалько Д., Арлоў, Багданчык П., Кудрышкі А. і Таміліна З.

За выключэннем Рыжанкова, Багданчыка і Тамілінай усе астатнія члены спецгрупы працавалі на гароднінавай базе. Сувязь з «Цэнтрам» спецгрупа мела да вызвалення Мінска. Перадача

звестак вялася з тэрыторыі гароднінавай базы, дзе знаходзілася рацыя. І толькі тады, калі нямецкія акупанты перад тым, як пакінуць Мінск, падпалілі гароднінавую базу, рацыя была перанесеная ў дом Савіч В.

За актыўную работу многія члены спецгрупы былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі.

Былі кіраўнік
спецгрупы
М. РАМАНОўСКІ
9.XI.1966

● НА ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

СПРАВАЗДАЧА АБ НАВУКОВА-РАБОЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

У мінулым нумары мы пачалі друкаваць справаздачу аб навукова-даследчай дзейнасці ўніверсітэта за 1994 год. Доклад рабіў на паседжанні Вучонага Савета прарэктар па навуковай рабоце Анатоль Іванавіч ЛЕСНІКОВІЧ. Да ўвагі чытачоў — заканчэнне справаздачы.

(НЕКАТОРЫЯ
КОЛЬКАСНЫЯ
ПАКАЗЧЫКІ)

Выдаткі на НДР склалі ў 1994 г. 5 млрд. 995 млн. руб.; 48% гэтай сумы атрымана ад Мінадукацыі, 40,5% — па праграмах, асобных праектах і заказах і 11,5% — па неbudжэтных гасдагаворах. У 1993 г. доля гасдагаворнага фінансавання была меншай — 7,5%. Каля 80% фінансавання гасдагаворных работ даводзіцца на НІЦ і НДІ ФХП.

У пачатку даклада я казаў аб некаторым змяншэнні ліку навуковых супрацоўнікаў, аднак яно было звязана не толькі са скарачэннем па фінансавых прычынах, але і з рэарганізацыяй з мэтай упарадкавання структуры і прыкладання яе ў адпаведнасць з новымі ўмовамі. Так, у НДЧ закрыты 13 слабых лабараторый, у НДІ ПФП — 4 лабараторыі. Значная доля фінансавання пайшла на сумяшчальнікаў, у тым ліку студэнтаў і аспірантаў (іх было больш за 400 чалавек, што складае болей за 1/4 усіх сумяшчальнікаў). Пры гэтым хацеў бы адзначыць Міжнародны лазерны цэнтр, які меў суадносіны штатных супрацоўнікаў і студэнтаў 1:1, а таксама факультэты ФПМ, фізічны, радыёфізікі і хімічны. Пры параўнанні вялікіх фінансавання мала студэнтаў працавала на геаграфічным факультэце.

У цэлым можна канстатаваць, што рашэнне Савета аб выдзяленні 10% базавага фінансавання на студэнтаў і аспірантаў не выконваецца.

Размяркоўваючы базавае фінансаванне, мы ў значнай ступені нівелюем фінансаванне ў разліку на 1 супрацоўніка. Істотнае, але цалкам зразумелае адрозненне захоўваецца толькі паміж факультэтамі, якія маюць штатных супрацоўнікаў і якія не маюць іх. У гэтым плане нават няма асаблівых адрозненняў паміж гуманітарнымі і прыродазнаўчымі падраздзяленнямі, г. зн., дыскрымінацыі гуманітарных падраздзяленняў няма. Хачу падкрэсліць важную ролю базавага фінансавання ў справе падтрымкі НДР менавіта пера-

дусім ў падраздзяленнях сацыяльна-гуманітарнага профілю. Усяго базавае фінансаванне было размеркаванае па 83 тэмах.

Расходы на набыццё абсталявання склалі 791,7 млн. руб., у тым ліку 192,6 млн. з ФНТСР БДУ. Частка абсталявання куплялася ў калектыўнае карыстанне, у тым ліку выдавецкі комплекс тыпу рызограф для выдання кніг тыражом 300—500 экзэмпляраў.

Друкаваная прадукцыя. Калі параўноўваць па некалькі апошніх гадах, то становішча з публікацыямі можна ацаніць як станоўчае: спаду не назіраецца; па ліку артыкулаў і тэзісаў на 1 навуковага супрацоўніка мы ідзем нароўні з Акадэміяй навук, а па ліку кніг нават абганяем яе, расце колькасць артыкулаў у міжнародных часопісах. Кепскія справы з вынаходніцкай работай. Аднак, можна спадзявацца, што сітуацыя тут палепшыцца: атрымана 33 патэнты, 31 з іх — за мяжой, у тым ліку і патэнт ЗША; заключаны дагаворы аб уступцы правоў патэнтаўладальніка ўніверсітэту, і па іх пачалі выплочвацца заахочвальныя ўзнагароджванні (3 мінімальныя заробкі). Сярод 40 вынаходаў 1994 г. 4 аспіранты і 3 студэнты, што ў працэнтных адносінах нямаюць.

Калі палічыць колькасць апублікаваных артыкулаў на аднаго навуковага і навукова-педагагічнага супрацоўніка і кошт аднаго артыкула ў розных падраздзяленнях, то выявіцца, што падраздзяленняў, якія па абодвух паказчыках вылучаюцца ў лепшы бок ад сярэдняга паказчыка, вельмі мала. Гэта механіка-матэматычны факультэт, фізічны факультэт, юрыдычны, журналістыкі і філалагічны. Атрымліваюцца цікавыя цыфры. Я не маю часу падрабязна іх каментараваць. Скажу толькі, што адзін артыкул на ФЭФ каштуе даражэй, чым на фізічным факультэце.

Узаемадзеянне з інавацыйнымі прадпрыемствамі ўсё ў большай ступені пачынае ажыццяўляцца праз «Тэхнапарк», хаця ён і не мае яшчэ

магчымасці па-сапраўднаму разгарнуцца ў сваёй дзейнасці. У 1994 г. па распарацоўках БДУ ў «Тэхнапарку» створаны 3 новыя прадпрыемствы, для якіх знойдзены партнёры ў Германіі. Пачаў работу бізнес-інкубатар па праекту фонду «Еўразія».

«Тэхнапаркам» была арганізаваная бясплатная экспазіцыя 25 распрацовак навукоўцаў БДУ на Міжнародным Лейпцыгскім кірмашы, якая атрымала станоўчыя водгукі ў друку.

У цэлым выставачная дзейнасць ва ўніверсітэце актывізавалася. Экспанаты ўніверсітэта выстаўляліся 296 разоў на 6 міжнародных і 7 рэспубліканскіх выстаўках, у выніку чаго былі заключаныя 32 камерцыйныя здзелкі.

На базе ўніверсітэта праведзена 14 міжнародных, 1 мідзяржаўная, 6 рэспубліканскіх і 4 ўніверсітэцкіх канферэнцый.

У 1994 г. студэнтамі самастойна або ў сааўтарстве апублікавана 388 артыкулаў і тэзісаў дакладаў, атрымана 2 станоўчыя рашэнні і пададзена 3 заяўкі на патэнты Рэспублікі Беларусь.

На Рэспубліканскім конкурсе на лепшую студэнцкую работу па прыродазнаўчым, тэхнічным і гуманітарным навуках 36 работ адзначаны Дыпламамі Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь.

Выдадзена 4 зборнікі матэрыялаў студэнцкіх навуковых канферэнцый, у якіх апублікаваныя 354 тэзісы дакладаў.

Хацеў бы звярнуць увагу кіраўнікоў студэнцкіх работ, што навуковы ўзровень гэтых тэзісаў часта прымушае, мякка кажучы, чакаць лепшага. Прывяду адзін прыклад. Студэнтка V-га курса філалагічнага факультэта піша ў тэзісах, названых «Вобраз Бабы Ягі ў чарадзейнай казцы»:

«Баба Яга — прадстаўнік іншасвету... Яна валодае таямнічымі ведамі і дапамагае герою знайсці яйка Кашчэя, якое сімвалізуе аднасьць сусветных таямніц Каханья, Жыцця, Бессмяротнасці. Баба Яга — прадстаўнік папярэдняй біялагічнай расы. У дадзеным выпадку маецца на ўвазе Раса Гермафрыдаў, бо вышэйпрыгаданая істота мае прыкметы як мужчынскага, так і жаночага полу».

Я замаўляў з кіраўніком работы. Па-мойму, біялогія не ведае такой расы, дый за

што ўжо так крыўдзіць бабулю!

На ўпершыню праведзеным ва ўніверсітэце конкурсе на лепшую навуковую работу студэнтаў у галіне сацыяльных, гуманітарных, прыродазнаўчых і тэхнічных навук студэнтка факультэта журналістыкі Мурылёва Л. У. за работу «Крытыка публіцыстычнага спадчына М. І. Гарэцкага і асэнсаванне яе ў сучасным друку» (навуковы кіраўнік — прафесар Бондарава Е. Л.) ўзнагароджана прэміяй і дыпламам лаўрэата ў галіне гуманітарных навук, а студэнт хімічнага факультэта Лабарэвіч І. І. за работу «Электрахімічныя працэсы ў нанамэтных электронных сістэмах» (навуковы кіраўнік — дацэнт Стральцоў Я. Л.) — у галіне прыродазнаўчых навук.

Студэнт II курса Дзетліковіч Алег і Васілішына Юлія прынялі ўдзел у рабоце Форума Еўрапейскіх журналістаў-студэнтаў у Празе (сакавік 1994 г.), студэнт П. Каранеўскі (IV курс) і Чуасаў В. (III курс) у рабоце Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі студэнтаў-журналістаў краін Еўропы (Будапешт, снежань 1994 г.).

АСПІРАНТУРА
І ДАКТАРАНТУРА

Прыём у аспірантуру. У 1994 г. на 151 планавы месца было пададзена 172 заявы, г. зн. 1,14 чалавека на месца. Для параўнання адзначу, што аспірантура АН РБ была запоўнена на 89%, а дактарантура — на 50%. Неабходна адзначыць, што здача ўступнага экзамена па замежных мовах для многіх паступоўцаў становіцца каменем спатыкнення. Асабліва гэта тычыцца англійскай мовы па прыродазнаўча-навуковых спецыяльнасцях. Так, у 1994 г. на ўступных экзаменах па замежнай мове 6 чалавек атрымалі незадавальняючы адзнакі, 39 чалавек здалі замежную мову на «здавальняюча», з іх 33 чалавекі — па англійскай мове. Паколькі ў аспірантуру паступаюць збольшага выпускнікі ўніверсітэта, якія маюць у дыплеме па замежнай мове «выдатна» і «добра», то альбо адзнакі адпаведна завышаны ці заніжаны, альбо нешта трэба мяняць у навучанні замежным мовам.

Падрыхтоўка ў мэтавай аспірантуры практычна зьяляцца да нуля. У 1994 г. па плану было толькі 8 мэтавых месцаў. Залічаны 4 чалавекі.

ДАСЛЕДЧАЙ ЗА 1994 ГОД

На астатнія заяўлены ад ВНУ мэзавыя месцы кандыдаты не былі прысланы. Не ў малой ступені гэта звязана з тым, што сёння ВНУ, у тым ліку камерцыйныя, імкнуцца мець аспірантуру ў сябе, уключаючы і тыя спецыяльнасці, па якіх у гэтых ВНУ няма навукова-даследчай базы.

Падбор кандыдатаў у аспірантуру факультэтам і кафедрам неабходна праводзіць больш старанна. Выяўлены выпадкі падобнага дакументаў. Выпускнікі біялагічнага факультэта Прышчэпа С. Г. падманам шляхам атрымаў рэкамендацыю Савета факультэта ў аспірантуру і падаў дакументы ў вочную аспірантуру фізічнага факультэта. У дыпламе гэтага выпускніка было 14 здавальняючых адзнак, прычым па ўсіх асноўных прадметах.

Другі факт — адлічэнне з аспірантуры аспіранта кафедры сувеснай і айчынай гісторыі Багудыка А. Д., на якога ў цяперашні час завезеная крмінальная справа ў сувязі з падобкай дакументаў на атрыманне завышанай стыпендыі. Гэтага аспіранта неабходна было адлічваць з аспірантуры за спыненне работы над дысэртацыяй, але кафедра на працягу года не магла звязацца з навуковым кіраўніком (праф. Мяшкоў М. М.) і атрымаць заключэнне аб рабоце аспіранта, хаця навуковы кіраўнік рэгулярна атрымліваў аплату за кіраўніцтва. У цэлым кафедры аслабілі кантроль за работай аспірантаў. Дагэтуль не атэставаныя за мінулы год навучання 3 аспіранты кафедры тэарэтычнай фізікі.

Выпуск аспірантуры і дактарантуры. У 1994 г. аспірантуру скончылі 88 чалавек. Абаранілі ў тэрмін і прадставілі дысэртацыі да абароны 36 чалавек, г. зн. рэзультатыўнасць — 40% (у АН РБ — 27%), а разам з іншаземцамі — 48%. Доктарантуру скончылі 6 чалавек, 2 чалавекі абаранілі доктарскія дысэртацыі ў тэрмін, у астатніх дысэртацыі ў цэлым гатовыя, але ўзнікаюць праблемы пераважна фінансаванага характару — з публікацыямі і афармленнем дысэртацый.

Пэўную і даволі значную ролю ў змяненні ў 1994 г. абарон кандыдацкіх дысэртацый адыграла «Інструкцыя па афармленню дысэртацый», зацверджаная БелВАКАм, якая карэнным чынам змяніла афармленне

і структуру дысэртацый. Гэта адбылося ў момант выпуску аспірантаў, калі ў многіх дысэртацыі былі гатовыя па старой інструкцыі. У цяперашні час пераафармленне звязана з вялікімі матэрыяльнымі затратамі, што не пад сілу аспірантам зрабіць у кароткі тэрмін. Неабходна прадуваць меры фінансавай падтрымкі дысэртантаў.

АРГАНІЗАЦЫЙНАЯ РАБОТА, ПЕРСПЕКТЫВЫ І ПРАБЛЕМЫ

У мінулым годзе, у пачатку гэтага года Савет універсітэта, рэктарат даволі многа ўвагі надавалі пытанням арганізацыі і стану НДР ва універсітэце. Дастаткова сказаць, што гэта трэці запар Савет, на якім разглядаюцца пытанні навуковай работы. У выніку структура апарата НДЧ зазнала істотныя змены з тым, каб актывізаваць інфармацыйна-маркетынгавую і менеджэрскую работу, стварэнне банкаў даных як распрацоўшчыкаў навукова-тэхнічнай прадукцыі, так і яе спажываўцаў, а таксама заказчыкаў НДДКР. З'явіліся новыя кірункі ў рабоце аддзела стандартызацыі і метралогіі. Аддзел бярэ на сябе функцыі сертыфікацыі прыбораў, арганізацыі метралогіі і арганізацыі атэстацыі метадаў іх і атэстацыі метадаў. Работа будзе праводзіцца ў інтарэсах распрацоўшчыкаў з камерцыйнай мэтай — продаж прыбораў, метадаў і тэхналогій. У цэлым кіраўніцтва НДЧ пасля рэарганізацыі скарацілася на 11 штатных адзінак. У цяперашні час, калі не лічыць людзей, занятых у бухгалтэрыі, ПФА і АК, у апарате НДЧ працуе толькі 17 чалавек, так што ўжо адчуваюцца пэўныя цяжкасці.

Глыбокую структурную рэарганізацыю, якая закранула 10 лабараторый, завяршае НДІ ПФП у сувязі з пераарыентацыяй тэматыкі навуковых даследаванняў з абарончых праблем на патрэбы народнай гаспадаркі Беларусі. Дакладна вызначаны асноўныя навуковыя кірункі даследаванняў інстытута, прызначаны 6 новых загадчыкаў лабараторый. У выніку значна палепшыўся фінансавы стан рэарганізаваных лабараторый. Пры інстытуце створаны і дзейнічае шэраг новых прадпрыемстваў з дзяржаўнай і змяшанай формай уласнасці для падтрымкі і пасоўвання распрацовак інстытута.

Кіраўніцтва НДІ ПФП і НДІ ЯП аб'ядноўваюць намаганні па размяшчэнню і эксплуатацыі унікальных устаноў і пераносіць іх з арэндаваных плошчаў на плошчы НДІ ПФП. Гэты крок можа быць паслужыць пачаткам стварэння міжвузаўскага цэнтру унікальнага і дарагога абсталявання, аднак гэтае пачынанне можа прывесці да вынікаў толькі пры падтрымцы яго Міністэрствам. Вызначаліся асноўныя накірункі дзейнасці і НІЦ:

1. Перапрацоўка адходаў каштоўных металаў, пад якую завяршаецца рэканструкцыя будынка і аб'яўка ўжо казая.

2. Тэхналагічнае прыборабудаванне і абсталяванне (у значнай ступені — заміж навуковага прыборабудавання). У перапрафіляванні прыборабудаванні накірунку вырашальную ролю адыгралі яе самі супрацоўнікі НІЦ, так і факультэт радыёфізікі і электронікі. Фактычна ў рамках гэтага накірунку пачалася вытворчасць устаноў для атрымання дэфіцытнага пенаполіурэтана і іх экспарт у Расію.

3. Вакумна-фізічныя і хімічныя метады мадыфікацыі паверхні. Гэты накірунак распрацоўваецца пакуль сумесна толькі з факультэтам радыёфізікі і электронікі, аднак распрацоўкі ў гэтай галіне маюцца таксама на фізічным і хімічным факультэтах. Пуск невялікай вытворчай лініі ў рамках гэтага накірунку намаячаецца на канец 1995 г.

У святле вышэйсказанага я яшчэ раз хачу падкрэсліць, што не магу пагадзіцца з тым, што НІЦ нібыта не ведае, чым яму заняцца, як гэта прагучала на мінулым Сэвце. Праблемы ў НІЦ ёсць, і немалыя. Пра іх на тым жа Сэвце казаў рэктар. Аднак, калі мы паглядзім на НІЦ на фоне разбурэння вытворчасці, то нельга не заўважыць, што цэнтр усё-такі выжывае ў гэтых умовах і мае перспектыву развіцця. Нават калі нейкі прыбор не знайшоў попыту, то ён пайшоў на кафедру і там выкарыстоўваецца для навуковых і навучальных мэт, а гэта ўжо карысць і немалая ва ўмовах дэфіцыту абсталявання; і калі б НІЦ выконваў толькі гэтую функцыю, то яго наяўнасць ва універсітэце ўжо можна было б лічыць апраўданай.

рэктара БДУ Ф. М. Капуцкага, начальнік ваеннай кафедры палкоўнік Трафімчыаў адзначае: «Ва ўсіх нацыянальных ВНУ існуе форма навучання студэнтаў па праграме афіцэраў запаса, і ліквідацыя кафедры БДУ з'яўляецца ўшчамленнем гонару і годнасці нацыянальнай ВНУ». Далей адзначаецца, што пры неабходнасці кафедру можна рэфармаваць, але пакінуць яе патрэбна. За канчаецца дакумент наступнымі словамі: «Відавочна, што выдаткі на ўтрыманне ваеннай кафедры нязначныя ў параўнанні з тым, што яна дае і можа даць ВНУ, МА, Рэспубліцы ў цэлым. Відавочна таксама, што эканомія ад скарачэння кафедры БДУ можа абярнуцца ў дзяржаўнае злчыства і пацягнуць за сабой дзяржаўныя і незваротныя страты і шкоду».

У прыватнай гутарцы палкоўнік Трафімчыаў зазначаў, што нацыянальная ВНУ,

галоўная ВНУ краіны проста павінна даваць усебаковую адукацыю, дзеля чаго неабходна захавать ваенную кафедру: прыкладамі могуць быць і нашы суседзі (Расія, Украіна, Польшча), і іншыя дзяржавы. Згубнасць палітыкі адмены ваеннай кафедры ўжо прайвілася ў Эканамічным універсітэце, дзе некалькі гадоў таму адбылося падобнае. Уяпер узнікла патрэба ў аднаўленні работы кафедры, але няма ўмоў: адсутнічае база, пазваліліся выкладчыкі... Тое самае можа чакаць і ваенную кафедру пры БДУ.

Напрыканцы размовы начальнік ваеннай кафедры сказаў, што студэнты павінны самі адстойваць свае правы, беручы за ўзор, напрыклад, студэнтаў Расіі. Па словах спадара палкоўніка, ваенная кафедра і кіраўніцтва універсітэта падтрымаюць патрабаванні студэнтаў.

Што адкажуць самі студэнты?

Першы крок — пачатак шляху

Чытаючая публіка атрыма-ла першы нумар навукова-практычнага часопіса «Веснік Беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта».

Часопіс адкрываецца раз-дзелам «Праблемы эканамічнай тэорыі і эканамічнай палітыкі». Кандыдат эканамічных навук, віцэ-прэ'ер Рэспублікі Беларусь М. У. Мясніковіч у артыкуле «Да пытання аб тыпе рыначнай эканомікі ў Рэспубліцы Беларусь» прасачыў развіццё рыначнай эканомікі, зрабіў глыбокі навуковы аналіз галоўных рухаючых сіл рыначнай эканомікі ва ўмовах нашай рэспублікі. Вялікую ўвагу прыцягвае да сябе і артыкул кандыдата эканамічных навук, дацэнта М. М. Новікава «Межы вытворчай сферы дзейнасці рыначнай эканомікі». Аўтар падкрэслівае, што адной з асноўных праблем асаблівасцей статыстычнай сістэмы рыначнай эканомікі з'яўляецца новы падыход да вызначэння межаў вытворчай сферы дзейнасці. Дырэктар Інстытута эканомікі АН Беларусі акадэмік Г. М. Лыч выступае з артыкулам «Рэфарміраванне эканомікі — на навуковую аснову».

З цікавымі фактамі і аб-гульняннямі чытач пазнаёміцца і ў артыкулах доктара эканамічных навук, прафесара БДЭУ М. Г. Муталі-мава «Размеркавальныя адносіны ва ўмовах пераходу да рыначнай эканомікі» і доктара эканамічных навук, прафесара БДЭУ Е. І. Ківейшы «Праблемы аграрнай рэформы ў перыяд пераходу да рыначнай эканомікі: аналітычная запіска», якія змешчаны пад рубрыкай «Шляхі рэформы».

У часопісе шырока прад-стаўлены раздзел «Распрацоўкі — практыкам». На фактах апошніх год, з бага-тых выкарыстаннем айчы-ных і замежных літаратур-ных крыніц пабудаваны ар-тыкулы кандыдата тэхні-чных навук, дацэнта М. П. Кахно «Развіццё вытворчасці — аснова станаўлення эканомікі», кандыдата эканамі-чных навук, прафесара БДЭУ В. І. Выбарнага «Сучас-ныя праблемы вымярэння і ацэнкі эканамічнай эфек-тыўнасці вытворчасці», заме-сніка начальніка аддзела фінансавых адносін Міністэр-ства эканомікі Рэспублікі Бе-ларусь С. М. Каморнага «Аб метадыцы дапасавання сацыяльнай, бюджэтай, крэ-дытна-грашовай і знешне-эканамічнай палітыкі», кан-дыдата эканамічных навук, дацэнта БДЭУ Б. Д. Ся-мёнава «Фактары, вызначаю-чыя поспех інавацыйнага ме-неджменту (аналіз замежна-га вопыту)», кандыдата эканамічных навук, дактаранта Г. А. Шмарлоўскай «Падат-кавае рэгуляванне інвесты-цый (замежны вопыт)», доктара філасофскіх навук, прафесара БДЭУ Я. З. Волча-ка «НТР: праблемы і выра-шэнні».

Па праблемах сацыялагіч-ных навук пад рубрыкай «Пункт погляду» змешчаны цікавыя артыкулы дырэктара Інстытута сацыялогіі АН Бе-ларусі акадэміка Я. М. Бабо-сава «Рост цен, сацыяльныя спадзяванні насельніцтва і станаўленне сацыяльна-ары-ентаванай эканомікі», канды-дата філасофскіх навук, прафесара БДЭУ М. В. Рабаконя «Стэмулы сацы-яльнага дзеяння асобы», да-цэнта кафедры паліталогіі БДЭУ І. М. Браіма «Граф-саюзы: пошукі альтэрнатывы».

Змястоўнай з'яўляецца ру-брыка «Развіццё адукацыі і культуры ў Рэспубліцы Бе-ларусь». Асноўная ў іх — бе-ларуская тэматыка. Так, док-тар сацыялагічных навук Г. А. Несвятыйлаў, кандыдат філасофскіх навук М. І. Ар-цюхін і студэнт БДУ Д. У. Пшанічны прысвячаюць сваё выступленне такому важнаму пытанню, як склаўшаяся сітуацыя на рынку працы спецыялістаў, а дацэнт БДЭУ У. У. Качаноўскі ў артыкуле «Сувэрэнная Рэспубліка Бе-ларусь і задачы развіцця беларускай нацыянальнай культуры» вызначае асноў-ныя ўмовы развіцця бела-рускай нацыянальнай куль-туры, паказвае накірункі культурнай палітыкі нашай рэспублікі.

Мы так падрабязна спы-ніліся на гэтым нумары нова-га навуковага часопіса наў-мысна. Па-першае, ён першы, першая ластаўка і, шчыра кажучы, патрабуе падтрымкі. Рэдакцыйная калегія, несум-ненна, падрыхтавала цікавы па зместу і разнастайны па тэматыцы нумар. Праўда, не ўсе аўтары змаглі вытрымаць патрабаванні рэдакцыі адно-сна стылю, даходлівасці мо-вы. У некаторых месцах папу-лярнасць зроблена за кошт зніжэння тэарэтычнага ўзроў-ню. Па-другое, рэдакцыя ў сваім звароце да чытачоў з'яўляе, што «ўсіх, у ко-го ёсць што сказаць чытачам, запрашаем да актыўнага супрацоўніцтва...» Зыходзячы з першага нумара хачелася выказаць некаторыя пажа-данні. Магчыма, яшчэ трэба падумаць над фармулёўкамі і зместам рубрык, хаця іх і няма. Здаецца, напрыклад, мэтазгодным сістэматычна друкаваць кароткія матэрыя-лы пад рубрыкамі «Сёння на кафедрах», «Міжнародныя сувязі», «Навуковае жыццё». І ўсё ж першым нумарам часопіса заяўка зроблена. І заяўка добрая. Важнасць праблем, якія ўзніклі вучо-ных БДЭУ, пераплятаецца з разнастайнасцю і бага-ццем тэматычнага зместу ўся-го часопіса. І гэта трэба зразумець, бо ён разлічаны не толькі на выкладчыкаў і студэнтаў, але і на шыро-кую грамадскасць. Дык у добры шлях, паважаныя калегі!

Петр БАРАНОЎСКИ,
адказны сакратар
навукова-тэарэтычнага
часопіса «Веснік БДУ».

Кангрэс у неспадзяванках і паказках

У Доме настаўніка з 16 па 18 мая праходзіў міжнародны кангрэс беларусістаў. Значнасьць гэтага форуму несумненная і для беларусістаў усяго свету, і для Беларусі. Але канчатковы яго вынікі будуць відаць па выхадзе зборніка «Беларусіка», у якім будуць змяшчацца даклады і выступы, а пакуль хацеліся б падзяліцца сваімі ўражаннямі ад кангрэса. Паколькі загодзя быў вызначаны суб'ектыўны характар гэтых нататак, то я дазволю сабе ўключыць у іх толькі паказкі ды нечаканасці, неспадзяванкі — тое, чаго хапае і на кожным іншым мерапрыемстве такога кшталту, і ў нашым паўсядзённым жыцці.

НЕСПАДЗЯВАНКА 1

Напярэдадні адкрыцця кангрэса, 15 мая, прайшла прэс-канферэнцыя для журналістаў, на якой высветлілася, што ў Адама Мальдзіса, які ўзначальвае Міжнародную асацыяцыю беларусістаў (МАБ), галоўнага арганізатара кангрэса, — інфаркт, і таму ягоная прысутнасць на кангрэсе пад пытаннем. Як гэта паўплывае на работу беларусістаў?..

НЕСПАДЗЯВАНКА 2

На адкрыццё сабралася мора народу, народных пісьменнікаў было аж пяць (Барадулін, Брыль, Быкаў, Гілевіч, Чыгрынаў), не-народных (а якіх?) яшчэ болей. Усіх дэлегатаў на з'езд — болей за 200 чалавек з 17 краінаў свету... Пленарнае пасяджэнне пачалося ў актавай зале Дома настаўніка пры поўнай адсутнасці як дзяржаўных сімвалаў (што даўна на сходзе такога ўзроўню), так і эмблемы самой МАБ. Рыгор Барадулін, які па-студэнцку ўсеўся на адным з апошніх шэрагаў, гэтаксама па-студэнцку загалёкаў адтуль пра дзяржаўныя сімвалы і камуністычны шабаш.

ПОКАЗКА 1

У сваім выступе на пленарным пасяджэнні віцэ-прэзідэнт АН Беларусі Радзім Гарэцкі распавёў прысутным агульнавядомай гісторыю аб прычыне знікнення мамантаў — іх з'елі людзі. Але далейшая гаворка была больш цікавай. Гучала гэта прыкладна так: «Паводле навуковых звестак, апошняга маманта з'елі на тэрыторыі Беларусі». Так што ў нас з вамі, шануюныя чытачы, ёсць падставы для гонару: апошняга маманта, каб яму не сумна было, з'елі, магчыма, нашыя продкі.

НЕСПАДЗЯВАНКА 3

У час, калі пачалася работа па секцыях, арганізатары кангрэса паведамілі ўдзельнікам, што ў 16.10 адбылася замена дзяржаўнага сцяга на будынку, які займае Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

НЕСПАДЗЯВАНКА 4

Зранку 17-га мая на кангрэсе з'явіўся Адам Мальдзіс, што ўзрадавала ўдзельнікаў сустрэчы.

ПОКАЗКА 2

Як высветлілася, польская дэлегацыя прыехала ў Беларусь у сваім вагоне, які прадаставілі ім для гэтага польскія фундатары. І на працягу трох дзён усе 27 чалавек жылі ў гэтым вагоне. Зрэшты, вагон быў значна больш камфортны, чым нашыя...

ПОКАЗКА 3

На секцыі «Міжнацыянальныя адносіны» выступае Ібрагім Канапацкі, які ўзначальвае аб'яднанне татараў Беларусі, гаворыць аб традыцыях беларускіх татараў. Спаміж іншага адзначае і такі даісламскі звычай: у час задушкі купляць на агульныя грошы чорнага барана і забіваюць яго.

— Вось і летась, у 94-м годзе, на засушы я казаў: давайце, маўляў, скінемся, купім чорнага барана...

Міхась Біч, кіраўнік секцыі:

— Купілі барана?

— Ды не. Вось усё і пагарэла...

ПОКАЗКА 4

На секцыі «Міжнацыянальныя адносіны» адзін з высту-

ТУСОўКА

Гэта мы прывіталіся з тымі, хто любіць чытаць маладзёжную непадлеглую прэсу.

Няма нічога дзіўнага, што свабодная газета атрымала назой «Kaktus Bielaruski», які большасцю здаровых людзей успрымаецца як сымбаль Волі. Стоп! Загаварыліся...

А цяпер крыху з жыццяпісу выдання. «Kaktus» пачаў выходзіць з восені 1994 года, як пісала «Пісьмянецтва» (г. зн. рэдакцыя) — «калі заўгодна, але досыць сістэматычна. Мейсца народзінай: г. Менск, вул. К. Маркса, 31 (філфак). Цяпер газета знаходзіцца ў дзіцячым узросце, але, здаецца, пачынае станавіцца на ногі.

Так што чытайце «Kaktus Bielaruski!» Чакаем вашых допісаў! Вольнаму студэнцтву — вольную газету!

Пісьмянецкая
сцярына «КВ».

ВОЛЯ З УСХОДУ

Мужыкі сядзелі на прызьбе, курылі цыгарэты «Беламор» і глядзелі на ўсход.

На ўсходзе было прыгожа: некуды за лес садзілася сонейка, чулася шчабятанне птушак, адтуль жа дзьмуў і лёгкі салодкі ветрык.

Папраўдзе кажучы, «Беламор» зь іх не курыў ніхто, бо быў 1926-ы. Усе — дзед Міхась, рудабароды, саракагадовы Антось, маленькі й плюгавы Стахван і шырокі, разважлівы Вінцук дымілі самакруткамі. Дзед Міхась смачна сплюнуў на зямлю, шморгнуў носам і нейкім скрыпучым голасам сказаў: «Слухайце, браткі...» — але дагаварыць сваю думку яму не ўдалося.

З усходу пачулася рыканьне машыны, якое пакрысе набліжалася да мужыкоў. Калі машына пад'ехала, зь яе выйшлі маладыя хлопцы ў «коженках», нарکو-

маўках, якіх называў Вінцук, і з «Маўзэрамі». Гэта была сьвядомая моладзь.

Мабыць, галоўны, першы падышоў да мужыкоў, паглядзеў на запляваную імі зямлю і сказаў: «Ну, браткі-дзядкі... Што, усё яшчэ курым? А вы ведаеце, колькі вы вось так дарэмна выплёўваеце тытуноў? Гэта ж колькі папірос можна было б зрабіць! А калі вы ўступіце ў калгас і будзеце вырашываць там тытуноў, то будзеце пляваць ва ўсе бакі колькі сабе пажадаеце. Вы зразумелі?» Мужыкі маўчалі.

— Вы зразумелі?! — гаркнуў сьвядомы хлопец і трэснуў рукаўкай «Маўзэра» па патыліцы плюгавага Стахвана. Стахван заліўся крывёю й паваліўся.

Хлопец у «наркомаўцы» разам зь іншымі клясава сьвядомымі ўскочыў у машыну й рушыў назад, на ўсход. Тут устаў дзед Міхась:

У наступным нумары чытайце артыкул нашага карэспандэнта пра тое, што НЕ трэба ламаць мэблю, высаджваць шыбы і залазіць з нагамі на пафарбаваныя лаўкі.

Анонс

поўцаў чытаў даклад пра беларускую гутаркова-дыалектную лексіку, якую варта ўвесці ў літаратурны ўжытак. З якой гэта нацыя ў нас такія стаункі? Ці гэта быў ціхі беларускі «міжсабойчык»?

НЕСПАДЗЯВАНКА 5

Падчас работы польска-беларускага стала Аляксандр Баршчэўскі (Польшча) паведаміў, што з 8 чалавек, якія паддалі заявы ў Люблінскі ўніверсітэт на аддзяленне беларускай філалогіі, 4 забралі заявы, як даведзіліся аб рэфэрэндуме.

НЕСПАДЗЯВАНКА 6

На заключным пасяджэнні на сцэне з'явіліся і дзяржаўны сцяг і дзяржаўны герб...

* * *

Канешне, не гэтыя моманты былі асноўнымі ў рабоце кангрэса. Але жанр гэтых нататак не вымагае ў аўтара неабходнасці пісаць аб сур'ёзных навуковых дакладах і палеміцы. Аб гэтым — хто-небудзь іншы.

СНОБ

Малюнак Опрічя Кромешниго.

Вітаем!

«Дык слухайце, браткі, што я хацеў вам сказаць. Трэба нам уступіць у калгас», — прамовіў ён і сплюнуў на нерухомага Стахвана.

Кузьма ШЭРЫ

КАЗКА ПРА ТОЕ,
ЯК КГБ ПРЫРОДУ
АХОўВАЛА

Аднойчы ўчора кіроўца аўтобуса № 5 праспаў на працу. У выніку чаго ў ягонае кватэры грэснуў акварыум. З акварыюму вылілася вада й Чырвоная Рыбка. Быў адзін з тых прыгожых летніх днёў, калі сонца сьвеціць так прыемна, а зоркі вабяць нас да сябе яму наўздагон.

Але Рыбка vyrатавалася: яна залезла на сасну ды зьвіла там сабе гняздо. Ці доўга, ці нядоўга яна там жыла — гэтага ніхто не ведае. Акрамя падпалкоўніка КГБ Ніколая Дмітріевіча, які сядзеў у дупле і назіраў за Чырвонаю Рыбкаю. Ён думаў, што яна — варожы агент. Падзэрненне гэтае грунтавалася на тым, што летас пад сасною праялялася Падазроная Страказа, зь якой Рыбка з усёй верагоднасцю магла выскачыць з парашутам.

А гэтым часам Рыбка жыла й не тужыла. Хадзіла ў лес па грыбы і ягады. Ды пацягнула яе усё ж у родную стыхію.

Сядзела аднойчы Рыбка ў гнязьдзе, сядзела, ела гарэхі, ды паглядзела ўніз і ўбачыла мора.

— О! Мора! — узрадавалася Рыбка й скокнула з гнязда. Але вострае сабацае чужыце падвяло Рыбку. Гэта было зусім не мора, гэта была рэчка. Стукнулася Рыбка галавой аб рэчку і памерла.

— Рубон! Памерла Рыбка! — узрадаваўся падпалкоўнік КГБ Ніколай Дмітріевіч ды выйшаў з гнязда, якое, дзякуючы вывучцы падпалкоўніка КГБ, ён змайстраваў у густым зарэсьніку кустоўя.

Юзук ЗЮЗЮК

НАВІНКІ ДРУКУ

У кніжнае сэрві «Нашыя славетныя землякі» хутка выйдзе дзьве новыя брашуры, што аб'яднаныя адной тэмай — «Ураджэнцы Усходняе Беларусі па-за межамі Бацькаўшчыны».

Першая кніжка мае назой «Люблю я вас, но странною любовью». Яна распавядае пра жыццёвы і творчы шлях Барыса Майсеева.

Другая — «Зарабіў не як Заблочки на мыле, або Вальяцін Пімштэйн і ягоныя мыльныя оперы».

Пытайцеся ў кнігарнях горада!

БОЛМАТ-САМАСУЙ

А ў НАС! А ў ВАС?

Вясна — час каханьня. Аднак праяляе яна ў адно імгненне. Ужо адвільлі сады — вясна скончылася, наступае лета. А з ім — пара экзаменацыйнай сесіі, час напружанай працы. Аднак вольную хвіліну ўсё ж такі раім знайсці, бо праграма сучаснага французскага кіно, якая носіць назву «Хроніка каханьня», заслугоўвае ўвагі.

У нашай сьвядомасці, сьвядомасці глядача французскае кіно 60-х, 70-х, 80-х — гэта фільмы, поўныя романтизму, каханьня (нават назвы — «Мужчына і жанчына», «Мужчынскае і жаночае»). А што ўяўляе з сябе сучаснае французскае кіно?

Праграма французскіх фільмаў прадстаўлена Пасольствам Францыі на Беларусі і пройдзе ў тэатральнай зале Палаца прафсаюзаў 31 мая — 3 чэрвеня.

Адкрыецца праграма дыялогіяй «Панна Жанна», часткі якой называюцца «Бітва» (31 мая) і «Турмы» (1 чэрвеня). Глядачам прапануецца яшчэ адна версія надзвычайнай гісторыі Жанны д'Арк, Арлеанскай Панны — сялянкі, да якой прыслухоўваліся каралі.

З гісторыяй і сённяшнім днём аднаго з прыгажэйшых паркаў свету пазнаёміць фільм «Люксембургскі сад» (2 чэрвеня).

Фільм «Закаханыя» пройдзе 3 чэрвеня.

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ЗАСНАВАЛЬНИК ГАЗЕТЫ — РЕКТАРАТ
БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА

Мінская паліграфічная фабрыка
«Чырвоная зорка» МВПА
імя Я. Коласа.

220079, г. Мінск,
1-ы Загарадны зав., 3.

1 чэрвеня
Зак. 657.

Т. 1000 экз.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСИ-
ТЭЎСКИ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБ-
РУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4,
ПАКОІ 411—412
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

В. а. рэдактара
Т. М. КАЗАК